

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 148/24
19.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Маје Цветић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Светислав Јовановић, адвокат из Београда, Кнеза Милоша бр. 44, против туженог Саобраћајног предузећа „Ласта” а.д. Београд, са седиштем у Београду, Ауто-пут Београд-Ниш бр. 4, ради поништаја анекса уговора о раду, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П1 7786/21 од 14.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 7786/21 од 14.9.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 7786/21 од 14.9.2023. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништен Анекс I Уговора о раду број 1435 од 9.8.2018. године, заведен под бројем 2-565 од 30.11.2021. године, закључен између тужиоца и туженог, као незаконит. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоца врати на рад у складу са уговором о раду бр. 1435 од 9.8.2018. године, закљученим између тужиоца и туженог. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 158.625,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац и тужени су благовремено изјавили жалбе, и

то тужилац побијајући пресуду у ставу трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, а тужени побијајући пресуду у целини, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у границама овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе тужиоца и туженог неосноване.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбама члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом тужиоца.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је засновао радни однос код туженог на неодређено време по основу Уговора о раду број 1435 од 9.8.2018. године, за обављање послова возача аутобуса у Београду, ПО „Ласта-Авала” Београд. Обавештењем - Понудом за закључење Анекса уговора о раду бр.1435 од 9.8.2018. године, заведеном под бројем 2-552/1 од 19.11.2021. године, тужени је понудио тужиоцу премештај на друге послове и промену коефицијента, тако да ће тужилац обављати послове кондуктера у ПО „Ласта-Авала” Београд, са коефицијентом 1.05. У понуди је наведено да се тужиоцу нуди закључење анекса уговора о раду због потребе процеса посла и организације рада, с обзиром да је дошло до повећаног обима посла на пословима кондуктера у СП „Ласта” а.д. Београд, те да постојећи број извршилаца није у могућности да га обави и да постоји потреба да се ангажује додатни број запослених на поменутом радном месту, као и због омогућавања повећања прихода туженог кроз повећану продају карата, све у циљу обезбеђења нормалног функционисања предузећа, а да је понуда у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова туженог, Одлуком органа управљања предузећа и одговарајућим програмом за премаштај на друге послове. Тужилац је прихватио понуду и са туженим закључио оспорени Анекс уговора о раду бр. 1435 од 9.8.2018. године, заведеним код туженог под бројем 2/565 од 30.11.2021. године, који се примењује од 30.11.2021. године, а којим је измењен члан 1 Уговора о раду број 1435 од 9.8.2018. године, тако да ће тужилац обављати послове кондуктера у ПО „Ласта-Авала” у Београду, и члан 8 уговора о раду тако да тужилац има право на основну зараду у висини од 35.700,00 динара, који износ се добија множењем коефицијента 1.05 и цене рада за најједноставнији посао, која је одређена Колективним уговором. Тужени се у понуди за закључење спорног анекса уговора о раду позвао на Правилник о организацији и систематизацији послова код туженог и на Одлуку органа управљања предузећа и одговарајући предлог за премештај на друге послове, које акте није доставио по налогу првостепеног суда, због чега суд није могао да утврди да ли је постојала стварна потреба процеса посла и организације рада, која је условила премештај тужиоца на друго радно место. Из исказа тужиоца, првостепени суд је утврдио да је тужилац радио код туженог као возач на редовној линији Београд-Барајево, да је након његовог премештаја тужени на том радном месту запослио нова лица, а да на радном месту кондуктера тужилац није имао посла, није имао ниједан радни задатак, није задужио ни карте како би тај посао могао да обавља, те да на градским и приградским линијама, на којима саобраћа тужени, сами возачи наплаћују карте, а да кондуктери тај посао обављају само у ноћном превозу, који посао тужиоцу није понуђен.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је

оспорени анекс уговора о раду незаконит, с обзиром на то да у понуди за закључење анекса уговора о раду нису наведени конкретни и стварни разлози који су оправдали измену уговорених услова рада и који су условили повећан обим посла на радном месту кондуктера, на које је спорним анексом премештен тужилац, нити су ти разлози образложени, а тужени је након тужиочевог премештаја на то радно место запослио нова лица на радном месту возача, са којег је тужилац премештен, коју чињеницу тужени није оспорио током поступка. Оспорени анекс је незаконит и из разлога што тужени није доказао да је постојала стварна потреба процеса посла и организације рада која је условила премештај тужиоца на друго радно место, с обзиром на то да тужени није по налогу суда доставио опште акте на које се позвао у понуди за закључење спорног анекса. Из наведених разлога првостепени суд је применом одредаба члана 171 и 172 Закона о раду донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај анекса уговор о раду, првостепени суд је усвојио и захтев за враћање тужиоца на рад, као акцесорни захтев, па је обавезао туженог да тужиоца врати на радно место у складу са Уговором о раду бр. 1435 од 9.8.2018. године, на којем је тужилац био распоређен пре закључења незаконитог анекса уговора о раду, из којих разлога је одлучио као у ставу другом изреке побијане пресуде.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд.

Одредбом члана 171 став 1 тачка 1 Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.24/05...95/18), прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада. Ставом 2 истог члана прописано је да се одговарајућим послом у смислу става 1 тачка 1 и 3 овог члана сматра посао за чије се обављање захтева иста врста и степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду.

Одредбом члана 172 став 1 Закона о раду, прописано је да је уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни, који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора. Ставом 2 истог члана прописано је да ако запослени потпише анекс уговора о раду у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да послодавац може запосленом понудити измену уговорених услова рада, али ова могућност не представља овлашћење послодавца да уговорене услове рада мења по својој слободној вољи, већ морају постојати промењене околности у односу на моменат закључења уговора о раду, које оправдавају измену тог уговора. Управо из ових разлога законодавац чланом 172 став 1 Закона о раду, обавезује послодавца да своју понуду за закључење анекса уговора о раду образложи, односно да писано наведе конкретне и одређене разлоге за измену закљученог уговора, јер запослени мора да зна прави и конкретан разлог због чега му се мењају уговорени услови рада, чиме би му се омогућило и да евентуално изнесе своје предлоге, односно да се изјасни на разлоге које истиче послодавац.

У конкретном случају, у понуди за закључење Анекса уговора о раду бр. 1435 од

9.8.2018. године, као разлог понуде за измену уговорених услова рада тужиоца наведена је потреба процеса посла и организације рада која се огледа у повећаном обиму посла на радном месту кондуктера и потреби да се ангажије додатан број запослених на овом радном месту, као и омогућавање повећања прихода туженог кроз повећану продају карата. По налажењу овог суда, овакав разлог је уопштен и недовољан за закључак о оправданости овако дате понуде, јер није прецизно наведено у чему се састојала потреба процеса и организације рада код туженог за премештај тужиоца на други посао.

Потреба процеса и организације рада која је наведена као разлог за закључење оспореног анекса уговора о раду, морала је бити конкретизирана индивидуално у односу на тужиоца и морала је имати објективну структурну вредност како би представљала оправдани разлог за предложену измену, која се у конкретном случају састојала у премештају тужиоца на радно место кондуктера.

Понуда за закључење анекса уговора о раду, у конкретном случају, не садржи законом прописане разлоге због којих се запосленом мењају уговорени услови рада, односно разлоге за премештај тужиоца на друго радно место, јер се не наводи о каквим организационим променама се ради, при чему тужени није доказао постојање повећаног обима посла на радном месту кондуктера, па је првостепени суд правилно закључио да понуда за закључење анекса уговора о раду тужиоцу, не садржи обавезне елементе понуде из члана 172 став 1 Закона о раду, те да је побијани анекс уговора о раду незаконит.

Првостепена пресуда је потврђена и у ставу другом изреке, којим је обавезан тужени да тужиоца врати на рад у складу са Уговором о раду број 1435 од 9.8.2018. године, односно на послове које је тужилац обављао пре закључења незаконитог анекса уговора о раду, што је последица поништаја оспореног анекса, а жалба туженог не даје посебне разлоге који се односе на одлуку о враћању тужиоца на рад.

Стога су неосновани наводи жалбе туженог, којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и с тим у вези на погрешну примену материјалног права.

Супротно наводима жалбе тужиоца, правилно је првостепени суд одлучио који ће трошкови да се накнаде тужиоцу, узимајући у обзир само оне који су били потребни за вођење парнице, због чега је решење о трошковима парничног поступка донето правилном применом чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Неосновано се наводима жалбе тужиоца указује да тужиоцу припада увећање трошкова поступка за 50% за постављен кумулативни захтев за враћање на рад, према тарифном броју 14 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, који представља самосталан тужбени захтев у смислу члана 191 Закона о раду, јер се у конкретном случају не ради о захтеву за реинтеграцију запосленог у радни однос као последице незаконитог престанка радног односа из члана 191 Закона о раду, па следствено томе постављању захтева за враћање на рад, већ се ради о реституцији услед закључења незаконитог анекса уговора о раду, што за последицу има враћање на послове које је тужилац обављао пре закључења незаконитог анекса, што би тужени као послодавац био дужан да учини без обзира да ли је постављен захтев за враћање на рад. Стога тужиоцу не припада увећање трошкова за 50% у смислу Тарифног броја 14 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, јер су тужбени захтеви за поништај анекса уговора о раду и враћање на рад повезани тужбени захтеви који

проистичу из истог чињеничног основа. Из наведених разлога, потврђено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде.

Тужиоцу не припада накнада трошкова другостепеног поступка, јер није успео у поступку по жалби.

Из изнетих разлога, Апелациони суд у Београду је применом члана 390, 401 тачка 2 и 165 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Гордана Тошић ,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**